Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

►**B** **ДИРЕКТИВА (ЕС) 2016/2284 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**

от 14 декември 2016 година

за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, за изменение на Директива 2003/35/ЕО и за отмяна на Директива 2001/81/ЕО

(текст от значение за ЕИП)

(ОВ L 344, 17.12.2016 г., стр. 1)

Изменена със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
►**M1**	Делегирана директива (ЕС) 2024/299 на Комисията от 27 октомври 2023 година	L 299	1	17.1.2024 г.

Поправена със:

►**C1** Поправка, ОВ L 90861, 3.11.2025 г., стр. 1 (2024/299)

▼B

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2016/2284 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 14 декември 2016 година

за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, за изменение на Директива 2003/35/ЕО и за отмяна на Директива 2001/81/ЕО

(текст от значение за ЕИП)

Член 1

Цели и предмет

1. За да има напредък към постигането на нива на качеството на въздуха, които не пораждат значителни отрицателни въздействия и рискове за човешкото здраве и околната среда, в настоящата директива се установяват задължения за намаляване на емисиите на държавите членки по отношение на антропогенните емисии в атмосферата на серен диоксид (SO_2), азотни оксиди (NO_x), неметанови летливи органични съединения (НМЛОС), амоняк (NH_3) и фини прахови частици ($ПЧ_{2,5}$) и се изисква да се изготвят, приемат и прилагат национални програми за контрол на замърсяването на въздуха, както и да се извършва мониторинг и докладване по отношение на емисиите на тези замърсители и на други замърсители, посочени в приложение I, а също и на въздействието им.

2. Настоящата директива допринася също така за постигането на:

а) целите за качеството на въздуха, установени в законодателството на Съюза, и напредък по отношение на дългосрочната цел на Съюза за постигане на нива на качество на въздуха, съответстващи на насоките относно качеството на въздуха, публикувани от Световната здравна организация;

б) целите на Съюза в областта на биологичното разнообразие и екосистемите в съответствие със Седмата програма за действие за околната среда;

в) засилено полезно взаимодействие между политиката за качеството на въздуха и други относими политики на Съюза, по-специално политиките в областта на климата и енергетиката.

Член 2

Обхват

1. Настоящата директива се прилага за емисиите на замърсителите, посочени в приложение I, от всички източници, разположени на територията на държавите членки, в техните изключителни икономически зони и зоните за контрол на замърсяването.

2. Настоящата директива не урежда емисиите на Канарските острови, френските отвъдморски департаменти, Мадейра и Азорските острови.

Член 3

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

1) „емисия“ означава отделянето на вещество от точков или дифузен източник в атмосферата;

▼B

2) „антропогенни емисии“ означава емисиите в атмосферата на замърсители, свързани с човешка дейност;

3) „прекурсори на озона“ означава азотни оксиди, неметанови летливи органични съединения, метан и въглероден оксид;

4) „цели за качеството на въздуха“ означава пределно допустимите стойности, целевите стойности и задълженията във връзка с концентрациите на експозицията за качеството на въздуха, установени в Директива 2008/50/ЕО и Директива 2004/107/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([1]);

5) „серен диоксид“ или „SO_2“ означава всички серни съединения, изразени като серен диоксид, включително серен триоксид (SO_3), сярна киселина (H_2SO_4) и редуцирани серни съединения като сероводорд (H_2S), меркаптани и диметилсулфиди;

6) „азотни оксиди“ или „NO_x“ означава азотен оксид и азотен диоксид, изразени като азотен диоксид;

7) „неметанови летливи органични съединения“ или „НМЛОС“ означава всички органични съединения, различни от метана, които са в състояние да произвеждат фотохимични оксиданти чрез реакция с азотни оксиди в присъствието на слънчева светлина;

8) „фини прахови частици“ или „$ПЧ_{2,5}$“ означава частици с аеродинамичен диаметър, равен на или по-малък от 2,5 микрометра (μm);

9) „сажди“ означава въглеродни прахови частици, които поглъщат светлината;

10) „национално задължение за намаляване на емисиите“ означава задължението на държавите членки за намаляване на общия размер на емисиите на дадено вещество; то определя минималното намаление на емисиите, което трябва да бъде постигнато през целевата календарна година, като процент от общия размер на емисиите, изпуснати през базовата година (2005 г.);

11) „цикъл на излитане и кацане“ означава цикъл, включващ рулиране, излитане, набиране на височина, снижаване, кацане и всички други действия на въздухоплавателно средство, които протичат на височина под 3 000 фута;

12) „международно морско корабоплаване“ означава пътувания в морето и в крайбрежни води на плавателни съдове, плаващи под всякакво знаме, освен риболовните кораби, които заминават от територията на една държава и пристигат на територията на друга държава;

13) „зона за контрол на замърсяването“ означава морска зона, простираща се до не повече от 200 морски мили от изходните линии, от които се измерва ширината на териториалното море, установена от дадена държава членка за предотвратяване, намаляване и контрол на замърсяването от кораби в съответствие с приложимите международни норми и стандарти;

14) „законодателство на Съюза за контрол на замърсяването на въздуха при източника“ означава законодателството на Съюза, което има за цел намаляване на емисиите от замърсители на въздуха, обхванати от настоящата директива, чрез предприемане на мерки за намаляването им при източника.

([1]) Директива 2004/107/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. относно съдържанието на арсен, кадмий, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух (ОВ L 23, 26.1.2005 г., стр. 3).

▼B

Член 4

Национални задължения за намаляване на емисиите

1. Държавите членки ограничават най-малко своите годишни антропогенни емисии на серен диоксид, азотни оксиди, неметанови летливи органични съединения, амоняк и фини прахови частици в съответствие с националните задължения за намаляване на емисиите, приложими от 2020 г. до 2029 г. и от 2030 г. нататък, съгласно предвиденото в приложение II.

2. Без да се засяга параграф 1, държавите членки вземат необходимите мерки за ограничаване на своите антропогенни емисии за 2025 г. на серен диоксид, азотни оксиди, неметанови летливи органични съединения, амоняк и фини прахови частици. Индикативните нива на тези емисии се определят посредством линеен курс за намаляване между нивата на емисиите, определени със задълженията за намаляване на емисиите за 2020 г., и нивата на емисиите, определени със задълженията за намаляване на емисиите за 2030 г.

Държавите членки могат да следват нелинеен курс за намаляване, ако това е по-ефективно в икономическо или техническо отношение, и при условие че — считано от 2025 г. — този курс постепенно се уеднаквява с линейния курс за намаляване и това няма да засегне нито едно от задълженията за намаляване на емисиите за 2030 г. Държавите членки трябва да установят нелинейния курс за намаляване и причините, за да го следват, в националните програми за контрол на замърсяването на въздуха, които се представят на Комисията в съответствие с член 10, параграф 1.

Когато емисиите за 2025 г. не могат да се ограничат в съответствие с определения курс за намаляване, държавите членки посочват причините за това отклонение и мерките за връщане към следвания от тях курс в следващите си информационни доклади за инвентаризацията, които се представят на Комисията в съответствие с член 10, параграф 2.

3. Следните емисии не се отчитат за целите на спазването на изискванията на параграфи 1 и 2:

а) емисиите от въздухоплавателни средства извън цикъла на излитане и кацане;

б) емисиите от националното морско корабоплаване до и от териториите, посочени в член 2, параграф 2;

в) емисиите от международното морско корабоплаване;

г) емисиите на азотни оксиди и на неметанови летливи органични съединения от дейности, попадащи в предвидената в КТЗВДР номенклатура за докладване (NFR)(2014), категории 3B (обработка на естествени торове) и 3D (селскостопански почви).

Член 5

Възможности за гъвкавост

1. Държавите членки могат да внесат, в съответствие с приложение IV, част 4, корекции в националните инвентаризации на годишните емисии на серен диоксид, азотни оксиди, неметанови летливи органични съединения, амоняк и фини прахови частици, когато прилагането на усъвършенствани, актуализирани съгласно научните познания методи за инвентаризация на емисиите би довело до неспазване на техните национални задължения за намаляване на емисиите.

▼B

За да се определи дали са изпълнени съответните условия, установени в част 4 от приложение IV, се приема, че задълженията за намаляване на емисиите за периода от 2020 г. до 2029 г. са установени на 4 май 2012 г.

От 2025 г. нататък към корекциите при наличието на значително различаващи се емисионни фактори или методологии, използвани за определяне на емисиите от конкретни категории източници, в сравнение с очакваните при прилагането на дадена норма или стандарт в законодателството на Съюза за контрол на замърсяването на въздуха при източника съгласно част 4, точка 1, буква г), подточки ii) и iii) от приложение IV, се прилагат следните допълнителни условия:

а) след като вземе предвид заключенията на националните програми за инспекции и прилагане, посредством които се извършва мониторинг на ефективността на законодателството на Съюза за контрол на замърсяването на въздуха при източника, съответната държава членка представя доказателства, че емисионните фактори, показващи значителни различия, не са породени от прилагането или изпълнението на това законодателство на национално равнище;

б) съответната държавата членка е информирала Комисията за значителните различия в емисионните фактори, при което Комисията проучва нуждата от допълнителни действия съгласно член 11, параграф 2.

2. Ако през дадена година държава членка — поради изключително студена зима или изключително сухо лято — не е в състояние да спази задълженията си за намаляване на емисиите, тя може да спази тези задължения чрез осредняване на националните си годишни емисии за въпросната година, предходната и следващата година, при условие че тази средна стойност не надвишава националното годишно ниво на емисиите, определено съобразно задълженията за намаляване на държавата членка.

3. Ако през дадена година държава членка, за която едно или повече задължения за намаляване, предвидени в приложение II, са по-строги в сравнение с икономически ефективното намаляване, определено в ТСЗВ 16, установи, че не може да спази съответното задължение за намаляване на емисиите, след като е предприела всички икономически ефективни мерки, се приема, че държавата членка спазва съответното задължение за намаляване на емисиите в продължение на най-много пет години, при условие че за всяка от тези години тя компенсира неспазването с равностойно намаляване на емисиите на друг замърсител, посочен в приложение II.

4. Приема се, че държава членка е спазила задълженията си по член 4 за максимален срок от три години, когато неспазването на задълженията ѝ за намаляване на емисиите на съответните замърсители се дължи на внезапно и извънредно прекъсване или загуба на капацитет на системата за енерго и/или топлоснабдяване или производство, които не са могли да бъдат разумно предвидени, и ако са спазени следните условия:

а) съответната държава членка е доказала, че са положени всички усилия в рамките на разумното, включително прилагането на нови мерки и политики, за да се гарантира спазване, и че такива усилия ще продължат да се полагат, за да се ограничи възможно най-много периодът на неспазване; и

б) съответната държава членка е доказала, че прилагането на допълнителни мерки и политики, освен посочените в буква а), ще доведе до непропорционално големи разходи, ще застраши значително националната енергийна сигурност или ще доведе до съществен риск от енергийна бедност за значителна част от населението.

▼B

5. Държавите членки, които възнамеряват да прилагат параграф 1, 2, 3 или 4, уведомяват Комисията за това до 15 февруари на съответната година на докладване. Съответната информация включва данни за засегнатите замърсители и сектори, както и за степента на въздействие върху националните инвентаризации на емисиите, ако е известна.

6. Комисията, със съдействието на Европейската агенция за околната среда, извършва преглед и преценява дали при използването на възможностите за гъвкавост за определена година са изпълнени съответните условия, установени в параграф 1 от настоящия член и в част 4 от приложение IV или в параграф 2, 3 или 4 от настоящия член, когато е приложимо.

Когато Комисията счита, че при използването на дадена възможност за гъвкавост не са изпълнени съответните условия, установени в параграф 1 от настоящия член и в част 4 от приложение IV или в параграф 2, 3 или 4 от настоящия член, тя приема решение в срок от девет месеца от датата на получаване на съответния доклад, посочен в член 8, параграф 4, като уведомява заинтересованата държава членка, че използването на тази възможност за гъвкавост не може да бъде одобрено и посочва основанията за отказа. Когато Комисията не възрази в срок от девет месеца, считано от датата на получаване на съответния доклад, посочен в член 8, параграф 4, заинтересованата държава членка приема, че използването на тази възможност за гъвкавост е валидно и одобрено за съответната година.

7. Комисията може да приеме актове за изпълнение, определящи подробни правила за използване на възможностите за гъвкавост, посочени в параграфи 1, 2, 3 и 4 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 17.

8. Когато упражнява правомощията си по параграфи 6 и 7, Комисията взема предвид приложимите ръководства, разработени съгласно КТЗВДР.

Член 6

Национални програми за контрол на замърсяването на въздуха

1. Държавите членки изготвят, приемат и прилагат своите съответни национални програми за контрол на замърсяването на въздуха в съответствие с част 1 от приложение III с цел да ограничат своите годишни антропогенни емисии съгласно член 4 и да допринесат за постигане на целите на настоящата директива по член 1, параграф 1.

2. При изготвянето, приемането и прилагането на програмата, посочена в параграф 1, държавите членки:

а) оценяват до каква степен националните източници на емисии биха могли да окажат въздействие върху качеството на въздуха на тяхната територия и в съседните държави членки, като използват, когато е целесъобразно, данни и методологии, разработени в рамките на Европейската програма за мониторинг и оценка (ЕПМО) съгласно Протокола към КТЗВДР за дългосрочно финансиране на Съвместната програма за мониторинг и оценка на разпространението на замърсители на въздуха в Европа;

б) вземат предвид необходимостта от намаляване на емисиите от замърсители на въздуха с оглед да се постигне съответствие с целите за качеството на въздуха на тяхната територия и, когато е приложимо, в съседни държави членки;

▼B

в) приоритетно предприемат мерки за намаляване на емисиите на сажди, когато вземат мерки за изпълнение на своите национални задължения за намаляване на емисиите на фини прахови частици;

г) гарантират съгласуваност с други приложими планове и програми, изготвени в изпълнение на изискванията, установени в националното законодателство или в законодателството на Съюза.

С оглед спазване на съответните национални задължения за намаляване на емисиите държавите членки включват в своите национални програми за контрол на замърсяването на въздуха мерките за намаляване на емисиите, посочени като задължителни в част 2 от приложение III, и могат да включат в тези програми мерките за намаляване на емисиите, посочени като незадължителни в част 2 от приложение III, или мерки с равностоен ефект на ограничаване на въздействието.

3. Държавите членки актуализират националните си програми за контрол на замърсяването на въздуха най-малко веднъж на четири години.

4. Без да се засяга параграф 3, политиките и мерките за намаляване на емисиите, съдържащи се в националните програми за контрол на замърсяването на въздуха, се актуализират в срок от 18 месеца от представянето на последната национална инвентаризация на емисиите или на националните прогнози за емисиите, ако съгласно представените данни посочените в член 4 задължения не са спазени или съществува риск те да не бъдат спазени.

5. Държавите членки се допитват до обществеността в съответствие с Директива 2003/35/ЕО и до компетентните органи, които поради своите конкретни екологични отговорности в областта на замърсяването, качеството и управлението на въздуха на всички равнища вероятно имат отношение към прилагането на националните програми за контрол на замърсяването на въздуха, относно проектите си на такива програми и всички съществени актуализации преди окончателното утвърждаване на тези програми.

6. Когато е целесъобразно, се провеждат трансгранични консултации.

7. Комисията улеснява изготвянето и прилагането на националните програми за контрол на замърсяването на въздуха, когато е целесъобразно — чрез обмен на добри практики.

8. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 16 с цел изменение на настоящата директива във връзка с адаптирането на част 2 от приложение III към новостите — включително техническия прогрес — в рамките на КТЗВДР.

9. Комисията може да установи насоки относно разработването и прилагането на националните програми за контрол на замърсяването на въздуха.

10. Комисията определя също така чрез актове за изпълнение формата на националните програми за контрол на замърсяването на въздуха. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 17.

Член 7

Финансово подпомагане

Комисията се стреми да улесни достъпа до съществуващите фондове на Съюза, в съответствие с правните разпоредби, уреждащи тези фондове, за да подпомогне мерките, насочени към постигане на съответствие с целите на настоящата директива.

▼B

Тези фондове на Съюза включват настоящи и бъдещи средства за финансиране, *inter alia*, по линия на:

а) Рамковата програма за научни изследвания и иновации;

б) европейските структурни и инвестиционни фондове, включително съответно финансиране в рамките на общата селскостопанска политика;

в) инструменти за финансиране на действията в областта на околната среда и климата като програма LIFE;

Комисията оценява възможността за въвеждане на обслужване на едно гише, където всеки заинтересован може лесно да провери какви са наличните фондове на Съюза и съответните процедури за достъп до тях за проекти, насочени към проблеми със замърсяването на въздуха.

Член 8

Национални инвентаризации и прогнози за емисиите, информационни доклади за инвентаризацията

1. Държавите членки изготвят и ежегодно актуализират националните инвентаризации на емисии за замърсителите, посочени в таблица А от приложение I, в съответствие с установените в нея изисквания.

Държавите членки могат да изготвят и ежегодно да актуализират националните инвентаризации на емисии за замърсителите, посочени в таблица Б от приложение I, в съответствие с установените в нея изисквания.

2. Държавите членки изготвят и актуализират на всеки четири години национални инвентаризации за териториалното разпределение на емисиите и инвентаризации за емисиите от големи точкови източници, както и на всеки две години — национални прогнози за емисиите за замърсителите, посочени в таблица В от приложение I, в съответствие с установените в нея изисквания.

3. Държавите членки съставят информационен доклад за инвентаризацията, който придружава националните инвентаризации и прогнози за емисиите, посочени в параграфи 1 и 2, в съответствие с изискванията, установени в таблица Г от приложение I.

4. Държавите членки, избрали да използват от някоя възможност за гъвкавост съгласно член 5, включват информацията, доказваща, че при използването на посочената възможност за гъвкавост са изпълнени съответните условия, установени в член 5, параграф 1 и в част 4 от приложение IV или в член 5, параграф 2, 3 или 4, когато е приложимо, в информационния доклад за инвентаризацията за съответната година.

5. Държавите членки изготвят и актуализират националните инвентаризации на емисиите (включително, ако е целесъобразно, коригирани национални инвентаризации на емисиите), националните прогнози за емисиите, националните инвентаризации за териториалното разпределение на емисиите, инвентаризациите за емисиите от големи точкови източници и придружаващите ги информационни доклади за инвентаризацията в съответствие с приложение IV.

6. Комисията, със съдействието на Европейската агенция за околната среда, ежегодно изготвя и актуализира обхващащи целия Съюз инвентаризации на емисиите и информационен доклад за инвентаризацията, както и на всеки две години — обхващащи целия Съюз прогнози за емисиите, а на всеки четири години — обхващащи целия Съюз инвентаризации за териториалното разпределение на емисиите и обхващащи целия Съюз инвентаризации за емисиите от големи точкови източници за замърсителите, посочени в приложение I, въз основа на информацията, посочена в параграфи 1, 2 и 3 от настоящия член.

▼B

7. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 16 за изменение на настоящата директива във връзка с адаптирането на приложение I и приложение IV към новостите, включително към научния и техническия прогрес, в рамките на КТЗВДР.

Член 9

Мониторинг на въздействията на замърсяването на въздуха

1. Държавите членки осигуряват мониторинг на отрицателните въздействия на замърсяването на въздуха върху екосистемите въз основа на мрежа от станции за мониторинг, представителна за наличните в тях типове сладководни, естествени и полуестествени местообитания и горски екосистеми, като прилагат икономически ефективен и основан на риска подход.

За тази цел държавите членки осигуряват координация с други програми за мониторинг, създадени съгласно законодателството на Съюза, включително Директива 2008/50/ЕО, Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([1]) и Директива 92/43/ЕИО на Съвета ([2]) и, ако е приложимо, КТЗВДР и — когато е целесъобразно— използват данни, събрани по тези програми.

За да спазят изискванията на настоящия член, държавите членки могат да използват незадължителните показатели за мониторинг, изброени в приложение V.

2. За събиране и докладване на информацията, посочена в приложение V, могат да се използват методологиите, предвидени в КТЗВДР и ръководствата към нея за международните програми за сътрудничество.

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 16 за изменение на настоящата директива във връзка с адаптирането на приложение V към техническия и научния прогрес и към новостите в рамките на КТЗВДР.

Член 10

Докладване от държавите членки

1. Държавите членки представят на Комисията своите първи национални програми за контрол на замърсяването на въздуха в срок до 1 април 2019 г.

При актуализиране на национална програма за контрол на замърсяването на въздуха съгласно член 6, параграф 4 съответната държава членка представя актуализираната програма на Комисията в срок от два месеца.

Комисията проверява националните програми за контрол на замърсяването на въздуха и техните актуализации с оглед на изискванията, посочени в член 4, параграф 2 и член 6.

([1]) Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

([2]) Директива 92/43/ЕИО от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

▼B

2. Държавите членки представят своите национални инвентаризации и прогнози за емисиите, национални инвентаризации за териториалното разпределение на емисиите, инвентаризации за емисиите от големи точкови източници и информационни доклади за инвентаризацията, посочени в член 8, параграфи 1, 2 и 3 и в зависимост от случая — в член 8, параграф 4, на Комисията и Европейската агенция за околната среда в съответствие с датите на докладване, установени в приложение I.

Докладваната информация трябва да съответства на информацията, докладвана на Секретариата на КТЗВДР.

3. Комисията, със съдействието на Европейската агенция за околната среда и след консултация със съответните държави членки, прави преглед на данните от националната инвентаризация на емисиите през първата година на докладване и редовно след това. Този преглед включва следното:

а) проверки за прозрачност, точност, съгласуваност, сравнимост и пълнота на подадената информация;

б) проверки за установяване на случаите, когато данните от инвентаризацията са подготвени по начин, който не е в съответствие с изискванията, установени в международното право, по-специално в КТЗВДР;

в) изчисляване, ако това е целесъобразно, на произтичащите необходими технически корекции след консултация със съответната държава членка.

Когато съответната държава членка и Комисията не успеят да постигнат съгласие относно необходимостта или относно съдържанието на техническите корекции в съответствие с буква в), Комисията приема решение, в което се предвиждат техническите корекции, които трябва да се приложат от съответната държава членка.

4. Държавите членки докладват на Комисията и Европейската агенция за околната среда следната информация по член 9:

а) до 1 юли 2018 г. и на всеки четири години след това — местоположението на станциите за мониторинг и съответните показатели, използвани за мониторинг на въздействията на замърсяването на въздуха; и

б) до 1 юли 2019 г. и на всеки четири години след това — данните от мониторинга по член 9.

Член 11

Доклади на Комисията

1. В срок до 1 април 2020 г. и на всеки четири години след това Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета за напредъка по прилагането на настоящата директива, като включва оценка на своя принос за постигането на целите, посочени в член 1, включително:

а) напредъка по отношение на:

i) индикативните нива на емисиите и задълженията за намаляване на емисиите, посочени в член 4, и когато е приложимо — причините за неизпълнението;

▼B

ii) нивата на качество на атмосферния въздух в съответствие с насоките относно качеството на въздуха, публикувани от Световната здравна организация;

iii) целите на Съюза в областта на биологичното разнообразие и екосистемите в съответствие със Седмата програма за действие за околната среда;

б) определянето на допълнителни мерки, необходими на равнището на Съюза и на държавите членки за постигане на целите, посочени в буква а);

в) използването на фондовете на Съюза за подпомагане на мерките, предприети с оглед постигане на съответствие с целите на настоящата директива;

г) резултатите от проверката на Комисията на националните програми за контрол на замърсяването на въздуха и техните актуализации съгласно член 10, параграф 1, трета алинея;

д) оценката на въздействието на настоящата директива върху здравето, околната среда и в социално-икономически план.

2. Когато докладът показва, че неизпълнението на индикативните нива на емисиите и задълженията за намаляване на емисиите, посочени в член 4, може да е резултат от неефективното законодателство на Съюза за контрол на замърсяването на въздуха при източника, включително прилагането му на равнището на държавите членки, Комисията, когато е целесъобразно, проучва необходимостта от допълнителни действия, като същевременно отчита въздействието от прилагането по сектори. Когато е целесъобразно, Комисията представя законодателни предложения, включително за ново законодателство за контрол на замърсяването на въздуха при източника, с цел да се осигури спазването на задълженията по настоящата директива.

Член 12

Европейски форум „Чист въздух“

Комисията създава Европейски форум „Чист въздух“, който да допринася за изготвяне на насоки и да улеснява координираното прилагане на законодателството и политиките на Съюза, свързани с подобряването на качеството на въздуха, като събира редовно всички заинтересовани страни, включително компетентните органи на държавите членки на всички съответни равнища, Комисията, промишлеността, гражданското общество и научната общност. Европейският форум „Чист въздух“ обменя опит и добри практики, включително относно намаляването на емисиите от битовото отопление и автомобилния транспорт, които могат да предоставят информация и да допринесат за подобряването на националните програми за контрол на замърсяването на въздуха и тяхното прилагане.

Член 13

Преглед

1. Въз основа на докладите, посочени в член 11, параграф 1, Комисията прави преглед на настоящата директива до 31 декември 2025 г., с цел да се гарантира напредък към постигането на целите, посочени в член 1, параграф 2, по-специално като взема предвид научния и техническия прогрес и изпълнението на политиките на Съюза в областта на климата и енергетиката.

▼B

Ако е целесъобразно, Комисията представя законодателни предложения за задължения за намаляване на емисиите за периода след 2030 г.

2. По отношение на амоняка в своя преглед Комисията оценява по-специално:

а) най-новите научни данни;

б) актуализациите на ръководството на ИКЕ на ООН за предотвратяване и намаляване на емисиите на амоняк от селскостопански източници от 2014 г. (наричано по-долу „Ръководство за амоняка“) ([1]), Рамковия кодекс на ИКЕ на ООН за добра земеделска практика ([2]) за намаляване на емисиите на амоняк, последно преразгледан през 2014 г.;

в) актуализациите на най-добрите налични техники, както са определени в член 3, точка 10 от Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([3]);

г) агроекологичните мерки в рамките на общата селскостопанска политика.

3. Въз основа на докладваните данни за националните емисии на живак Комисията оценява въздействието им върху постигането на целите, посочени в член 1, параграф 2, разглежда мерки за намаляване на емисиите и ако е целесъобразно — представя законодателно предложение.

Член 14

Достъп до информация

1. Държавите членки осигуряват, при спазване на Директива 2003/4/ЕО, активното и систематично разпространение сред обществеността на следната информация чрез нейното публикуване на публично достъпна интернет страница:

а) националните програми за контрол на замърсяването на въздуха и всички техни актуализации;

б) националните инвентаризации на емисиите (включително, когато е приложимо, коригираните национални инвентаризации на емисиите), националните прогнози за емисиите, информационните доклади за инвентаризацията, както и допълнителните доклади и информацията, представени на Комисията в съответствие с член 10.

2. Комисията осигурява, при спазване на Регламент (ЕО) № 1367/2006 на Европейския парламент и на Съвета ([4]), активното и систематично разпространение сред обществеността на обхващащи целия Съюз инвентаризации и прогнози за емисиите, както и информационни доклади за инвентаризацията чрез публично достъпна интернет страница.

([1]) Решение 2012/11, ECE/EB/AIR/113/Add. 1.
([2]) Решение ECE/EB.AIR/127, параграф 36е.
([3]) Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17).
([4]) Регламент (ЕО) № 1367/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. относно прилагането на разпоредбите на Орхуската конвенция за достъп до информация, публично участие в процеса на вземане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда към институциите и органите на Общността (ОВ L 264, 25.9.2006 г., стр. 13).

▼B

3. Комисията публикува на своята интернет страница:

а) основните допускания, взети предвид за всяка държава членка при определянето на националния ѝ потенциал за намаляване на емисиите, използвани за изготвянето на ТСЗВ 16.

б) списъка на съответното законодателство на Съюза за контрол на замърсяването на въздуха при източника; както и

в) резултатите от проверката, посочена в член 10, параграф 1, трета алинея.

Член 15

Сътрудничество с трети държави и координация в рамките на международни организации

Съюзът и държавите членки, в зависимост от случая, се стремят, без да се засяга член 218 ДФЕС, към двустранно и многостранно сътрудничество с трети държави, както и към координация в рамките на съответните международни организации, като например Програмата на ООН за околната среда (ЮНЕП), ИКЕ на ООН, Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО), Международната морска организация (ИМО) и Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО), включително чрез обмен на информация, в областта научно-техническата изследователска и развойна дейност с цел да се подобри основата за улесняване на намаляването на емисиите.

Член 16

Упражняване на делегираните правомощия

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 6, параграф 8, член 8, параграф 7 и член 9, параграф 3, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 31 декември 2016 г.. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 6, параграф 8, член 8, параграф 7 и член 9, параграф 3, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, предвидени в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество ([1]).

5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

([1]) ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

▼B

6. Делегиран акт, приет съгласно член 6, параграф 8, член 8, параграф 7 и член 9, параграф 3, влиза в сила само ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 17

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от Комитета по качеството на атмосферния въздух, създаден съгласно член 29 от Директива 2008/50/ЕО. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 18

Санкции

Държавите членки установяват система от санкции, приложими при нарушение на националните разпоредби, приети съгласно настоящата директива, и вземат всички мерки, необходими за осигуряване на прилагането им. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.

Член 19

Изменение на Директива 2003/35/ЕО

В приложение I към Директива 2003/35/ЕО се добавя следната буква:

„ж) член 6, параграф 1 от Директива (ЕС) 2016/2284 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, за изменение на Директива 2003/35/ЕО и за отмяна на Директива 2001/81/ЕО (*).

_____

(*) ОВ L 344, 17.12.2016 г., стр. 1“.

Член 20

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива до 1 юли 2018 г.

Чрез дерогация от първа алинея, държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с член 10, параграф 2, до 15 февруари 2017 г.

▼B

Държавите членки незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 21

Отмяна и преходни разпоредби

1. Директива 2001/81/ЕО се отменя, считано от 1 юли 2018 г.

Чрез дерогация от първа алинея:

а) членове 1 и 4 от Директива 2001/81/ЕО и приложение I към нея продължават да се прилагат до 31 декември 2019 г.;

б) членове 7 и 8 от Директива 2001/81/ЕО и приложение III към нея се отменят, считано от 31 декември 2016 г.

Позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието, съдържаща се в приложение VI.

2. До 31 декември 2019 г. държавите членки могат да прилагат член 5, параграф 1 от настоящата директива по отношение на таваните, предвидени в член 4 от Директива 2001/81/ЕО и приложение I към нея.

Член 22

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на 31 декември 2016 г.

Член 23

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ I

МОНИТОРИНГ И ДОКЛАДВАНЕ НА ЕМИСИИ В АТМОСФЕРАТА

Таблица А

Изисквания за докладване на годишните емисии съгласно член 8, параграф 1, първа алинея

Елемент	Замърсители	Динамичен ред	Дати на докладване
Общи национални емисии по категории източници съгласно NFR (1) (2)	— SO_2, NO_x, НМЛОС, NH_3, CO — тежки метали (Cd, Hg, Pb) (3) — УОЗ (4) (общо полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ (5)), бензо(a)пирен, бензо(b)флуорантен, бензо(k)флуорантен индено(1,2,3-cd)пирен, диоксини/фурани, полихлорирани бифенили (ПХБ) (6), хексахлорбензен (7))	Годишно — от 1990 г. до годината на докладване минус 2 (X–2)	15 февруари (9)
Общи национални емисии по категории източници съгласно NFR (2)	— $ПЧ_{2,5}$, $ПЧ_{10}$ (8) и сажди (ако са налични)	Годишно — от 2000 г. до годината на докладване минус 2 (X–2)	15 февруари (9)

(1) Nomenclature for reporting (NFR) — „Номенклатура за докладване“ по КТЗВДР.
(2) Докладването по отношение на природните емисии се извършва в съответствие с методологиите, установени в КТЗВДР и Ръководството EMEP/EEA относно инвентаризацията на емисиите на замърсители на въздуха. Те не се включват в общите стойности на национално равнище, а се докладват отделно.
(3) Cd (кадмий), Hg (живак), Pb (олово).
(4) УОЗ (устойчиви органични замърсители).
(5) ПАВ (полициклични ароматни хидрокарбони).
(6) ПХБ (полихлорирани бифенили).
(7) хексахлорбензен
(8) „$ПЧ_{10}$“ означава частици с аеродинамичен диаметър, равен или по-малък от 10 микрометра (μm).
(9) Ако докладът съдържа грешки, той се представя повторно в срок от четири седмици, като включва ясно обяснение на внесените изменения.

Таблица Б

Изисквания за докладване на годишните емисии съгласно член 8, параграф 1, втора алинея

Елемент	Замърсители	Динамичен ред	Дата на докладване
Общи национални емисии по категории източници (1) съгласно NFR	— тежки метали (As, Cr, Cu, Ni, Se и Zn и техни съединения) (2) — ОСП (3)	Годишно — от 1990 г. (2000 г. за ОСП) до годината на докладване минус 2 (X–2)	15 февруари

(1) Докладването по отношение на природните емисии се извършва в съответствие с методологиите, установени в КТЗВДР и Ръководството EMEP/EEA относно инвентаризацията на емисиите на замърсители на въздуха. Те не се включват в общите стойности на национално равнище, а се докладват отделно.
(2) As (арсен), Cr (хром), Cu (мед), Ni (никел), Se (селен), Zn (цинк).
(3) ОСП = общ суспендиран прах.

▼M1

Таблица В

Изисквания за докладване относно емисиите и прогнозите съгласно член 8, параграф 2

Елемент	Замърсители	Динамични редове/целеви години	Дати на докладване
Данни за териториалното разпределение на националните емисии по категории източници (GNFR)	— SO_2, NO_x, NMVOC, CO, NH_3, PM_{10}, $PM_{2,5}$ — тежки метали (Cd, Hg, Pb) — УОЗ (общо ПАВ, хексахлоробензен, полихлорирани бифенили, диоксини/фурани) — сажди (ако са налични)	На всеки четири години за годината на докладване минус 2 (X–2) считано от 2017 г.	►C1 1 май (1) ◄

▼M1

Елемент	Замърсители	Динамични редове/целеви години	Дати на докладване
Големи точкови източници (LPS) по категории източници (GNFR)	— SO_2, NO_x, NMVOC, CO, NH_3, PM_{10}, $PM_{2,5}$ — тежки метали (Cd, Hg, Pb) — УОЗ (общо ПАВ, хексахлоробензен, полихлорирани бифенили, диоксини/фурани) — сажди (ако са налични)	На всеки четири години за годината на докладване минус 2 (X–2) считано от 2017 г.	►C1 1 май [1] ◄
Прогнозни емисии по категории източници по NFR	— SO_2, NO_x, NH_3, NMVOC, $PM_{2,5}$ и ако са налични — сажди	На всеки две години, като са включени обхванатите от прогнозата години 2020 г., 2025 г., 2030 г. и при наличие на прогноза — 2040 г. и 2050 г. считано от 2017 г.	15 март

[1] Ако докладът съдържа грешки, той се представя повторно в срок от четири седмици, като включва ясно обяснение на внесените изменения.

▼B

Таблица Г

Изисквания за ежегодно докладване относно информационния доклад за инвентаризацията съгласно член 8, параграф 3

Елемент	Замърсители	Динамични редове/целеви години	Дати на докладване
Информационен доклад за инвентаризацията	— SO_2, NO_x, НМЛОС, NH_3, CO, $ПЧ_{2,5}$, $ПЧ_{10}$ — тежки метали (Cd, Hg, Pb) и сажди — УОЗ (общо полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ), бензо(a)пирен, бензо(b)флуорантен, бензо(k)флуорантен индено(1,2,3-cd)пирен, диоксини/фурани, полихлорирани бифенили, хексахлорбензен) — ако са налични, тежки метали (As, Cr, Cu, Ni, Se и Zn и техни съединения) и ОСП	Всички години (както е посочено в таблици А—Б—В)	15 март

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ II

НАЦИОНАЛНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ЕМИСИИТЕ

Таблица А

Задължения за намаляване на емисиите на серен диоксид (SO_2), азотни оксиди (NO_x) и неметанови летливи органични съединения (НМЛОС). При задълженията за намаляване 2005 г. е базова година, като за автомобилния транспорт те се прилагат за емисиите, изчислени на базата на продадените горива (*).

Държава членка	Намаление на SO_2 спрямо 2005 г.		Намаление на NO_x спрямо 2005 г.		Намаление на НМЛОС спрямо 2005 г.	
	За всяка година от 2020 г. до 2029 г.	За всяка година от 2030 г.	За всяка година от 2020 г. до 2029 г.	За всяка година от 2030 г.	За всяка година от 2020 г. до 2029 г.	За всяка година от 2030 г.
Белгия	43 %	66 %	41 %	59 %	21 %	35 %
България	78 %	88 %	41 %	58 %	21 %	42 %
Чешка република	45 %	66 %	35 %	64 %	18 %	50 %
Дания	35 %	59 %	56 %	68 %	35 %	37 %
Германия	21 %	58 %	39 %	65 %	13 %	28 %
Естония	32 %	68 %	18 %	30 %	10 %	28 %
Гърция	74 %	88 %	31 %	55 %	54 %	62 %
Испания	67 %	88 %	41 %	62 %	22 %	39 %
Франция	55 %	77 %	50 %	69 %	43 %	52 %
Хърватия	55 %	83 %	31 %	57 %	34 %	48 %
Ирландия	65 %	85 %	49 %	69 %	25 %	32 %
Италия	35 %	71 %	40 %	65 %	35 %	46 %
Кипър	83 %	93 %	44 %	55 %	45 %	50 %
Латвия	8 %	46 %	32 %	34 %	27 %	38 %
Литва	55 %	60 %	48 %	51 %	32 %	47 %
Люксембург	34 %	50 %	43 %	83 %	29 %	42 %
Унгария	46 %	73 %	34 %	66 %	30 %	58 %
Малта	77 %	95 %	42 %	79 %	23 %	27 %
Нидерландия	28 %	53 %	45 %	61 %	8 %	15 %
Австрия	26 %	41 %	37 %	69 %	21 %	36 %
Полша	59 %	70 %	30 %	39 %	25 %	26 %
Португалия	63 %	83 %	36 %	63 %	18 %	38 %
Румъния	77 %	88 %	45 %	60 %	25 %	45 %
Словения	63 %	92 %	39 %	65 %	23 %	53 %

▼B

Държава членка	Намаление на SO_2 спрямо 2005 г.			Намаление на NO_x спрямо 2005 г.			Намаление на НМЛОС спрямо 2005 г.		
	За всяка година от 2020 г. до 2029 г.		За всяка година от 2030 г.	За всяка година от 2020 г. до 2029 г.		За всяка година от 2030 г.	За всяка година от 2020 г. до 2029 г.		За всяка година от 2030 г.
Словакия	57 %		82 %	36 %		50 %	18 %		32 %
Финландия	30 %		34 %	35 %		47 %	35 %		48 %
Швеция	22 %		22 %	36 %		66 %	25 %		36 %
Обединено кралство	59 %		88 %	55 %		73 %	32 %		39 %
ЕС 28	59 %		79 %	42 %		63 %	28 %		40 %

(*) Държавите членки, които имат възможност да използват общото количество на националните емисии, изчислено на базата на използваните горива, като основа за преценка на спазването на изискванията съгласно КТЗВДР, могат да запазят тази възможност с цел осигуряване на съгласуваност между международното право и правото на Съюза.

Таблица Б

Задължения за намаляване на емисиите на амоняк (NH_3) и фини прахови частици ($ПЧ_{2,5}$). При задълженията за намаляване 2005 г. е базова година, като за автомобилния транспорт те се прилагат за емисиите, изчислени на базата на продадените горива (*).

Държава членка	Намаление на NH_3 спрямо 2005 г.			Намаление на $ПЧ_{2,5}$ спрямо 2005 г.		
	За всяка година от 2020 г. до 2029 г.		За всяка година от 2030 г.	За всяка година от 2020 г. до 2029 г.		За всяка година от 2030 г.
Белгия	2 %		13 %	20 %		39 %
България	3 %		12 %	20 %		41 %
Чешка република	7 %		22 %	17 %		60 %
Дания	24 %		24 %	33 %		55 %
Германия	5 %		29 %	26 %		43 %
Естония	1 %		1 %	15 %		41 %
Гърция	7 %		10 %	35 %		50 %
Испания	3 %		16 %	15 %		50 %
Франция	4 %		13 %	27 %		57 %
Хърватия	1 %		25 %	18 %		55 %
Ирландия	1 %		5 %	18 %		41 %
Италия	5 %		16 %	10 %		40 %
Кипър	10 %		20 %	46 %		70 %
Латвия	1 %		1 %	16 %		43 %
Литва	10 %		10 %	20 %		36 %
Люксембург	1 %		22 %	15 %		40 %
Унгария	10 %		32 %	13 %		55 %

▼B

Държава членка	Намаление на NH_3 спрямо 2005 г.			Намаление на $ПЧ_{2,5}$ спрямо 2005 г.		
	За всяка година от 2020 г. до 2029 г.		За всяка година от 2030 г.	За всяка година от 2020 г. до 2029 г.		За всяка година от 2030 г.
Малта	4 %		24 %	25 %		50 %
Нидерландия	13 %		21 %	37 %		45 %
Австрия	1 %		12 %	20 %		46 %
Полша	1 %		17 %	16 %		58 %
Португалия	7 %		15 %	15 %		53 %
Румъния	13 %		25 %	28 %		58 %
Словения	1 %		15 %	25 %		60 %
Словакия	15 %		30 %	36 %		49 %
Финландия	20 %		20 %	30 %		34 %
Швеция	15 %		17 %	19 %		19 %
Обединено кралство	8 %		16 %	30 %		46 %
ЕС 28	6 %		19 %	22 %		49 %

(*) Държавите членки, които имат възможност да използват общото количество на националните емисии, изчислено на базата на използваните горива, като основа за преценка на спазването на изискванията съгласно КТЗВДР, могат да запазят тази възможност с цел осигуряване на съгласуваност между международното право и правото на Съюза.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ III

СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНИТЕ ПРОГРАМИ ЗА КОНТРОЛ НА ЗАМЪРСЯВАНЕТО НА ВЪЗДУХА, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕНОВЕ 6 И 10

ЧАСТ 1

Минимални изисквания относно съдържанието на националните програми за контрол на замърсяването на въздуха

1. Първоначално изготвените национални програми за контрол на замърсяването на въздуха, посочени в членове 6 и 10, трябва да обхващат най-малко следното:

   а) рамката за националната политика относно качеството на въздуха и замърсяването, в чийто контекст е разработена програмата, включително:

      i) приоритетите на политиката и връзката им с приоритетите, набелязани в други относими области на политиката, включително изменението на климата и когато е уместно — селското стопанство, промишлеността и транспорта;

      ii) отговорностите, възложени на национални, регионални и местни органи;

      iii) напредъка, постигнат по сегашните политики и мерки за намаляване на емисиите и за подобряване на качеството на въздуха, както и степента на спазване на националните задължения и задълженията в рамките на Съюза;

      iv) прогнозираното последващо развитие, ако се приеме, че няма да има изменения във вече приетите политики и мерки;

   б) разгледаните варианти на политика за спазване на задълженията за намаляване на емисиите за периода от 2020 г. до 2029 г. и от 2030 г. нататък, както и на междинните нива на емисии, определени за 2025 г., и за принос за по-нататъшно подобряване на качеството на въздуха, със съответния анализ, включително метода за анализ; когато е налично — самостоятелното или комбинираното въздействие на политиките и мерките върху намалението на емисиите, качеството на въздуха и околната среда, както и свързаните с тях неопределености;

   в) мерките и политиките, избрани за приемане, включително график за тяхното приемане, изпълнение и преглед, както и отговарящите за тях компетентни органи;

   г) когато е приложимо — пояснение на причините, поради които индикативните нива на емисии за 2025 г. не могат да бъдат постигнати без мерки, водещи до несъразмерни разходи;

   д) когато е приложимо — описание на използването на възможностите за гъвкавост, предвидени в член 5, и последиците за околната среда, произтичащи от използването на тези възможности;

   е) оценка на това как избраните политики и мерки осигуряват съгласуваност с планове и програми, установени в други относими области на политиката.

2. Актуализациите на националната програма за контрол на замърсяването на въздуха, посочени в членове 6 и 10, трябва да съдържат най-малко следното:

   а) оценка на постигнатия напредък по изпълнението на програмата и намаляването на емисиите и концентрациите;

   б) всички съществени промени в политическия контекст, оценките, програмата или графика за изпълнението ѝ.

▼B

ЧАСТ 2

Мерки за намаляване на емисиите, посочени в член 6, параграф 2, втора алинея

Държавите членки вземат предвид съответното Ръководство за амоняка и използват най-добрите налични техники в съответствие с Директива 2010/75/ЕС.

А. Мерки за ограничаване на емисиите на амоняк

1. Като вземат предвид Рамковия кодекс на ИКЕ на ООН за добра земеделска практика за намаляване на емисиите на амоняк от 2014 г., държавите членки установяват национални препоръчителни правила за добра земеделска практика с цел контролиране на емисиите на амоняк, които обхващат най-малко следните въпроси:

   а) управление на азота, като се взема предвид пълният азотен цикъл;

   б) стратегии за хранене на добитъка;

   в) нискоемисионни техники за разпръскване на оборски тор;

   г) нискоемисионни системи за съхранение на оборски тор;

   д) нискоемисионни системи за обори за животни;

   е) възможности за ограничаване на емисиите на амоняк от използването на минерални торове.

2. Държавите членки могат да установят национален азотен бюджет за наблюдение на измененията в общите загуби на химически активен азот от селското стопанство, включително амоняк, двуазотен оксид, амоний, нитрати и нитрити, въз основа на принципите, залегнали в ръководството на ИКЕ на ООН за азотните бюджети ([1]).

3. Държавите членки забраняват използването на амониево-карбонатни торове и могат да намалят емисиите на амоняк от неорганични торове, като използват следните подходи:

   а) замяна на карбамидните торове с амониево-нитратни;

   б) когато прилагането на карбамидни торове продължи — използване на методи, за които е доказано, че намаляват емисиите на амоняк най-малко с 30 % в сравнение с референтния метод, посочен в Ръководството за амоняка;

   в) насърчаване на замяната на неорганичните с органични торове, а когато продължават да се прилагат неорганични торове — разпръскването им в съответствие с предвидимите потребности на торените култури или пасища от азот и фосфор, като се вземат предвид също така наличното съдържание на хранителни вещества в почвата и хранителните вещества от други изкуствени торове.

4. Държавите членки могат да намалят емисиите на амоняк от неорганични торове, като използват следните подходи:

   а) намаляване на емисиите от разпръскването на торова течност и твърд оборски тор върху обработваема земя и пасища, като се използват методи, водещи до намаляване на емисиите най-малко с 30 % в сравнение с референтния метод, описан в Ръководството за амоняка, и при спазване на следните условия:

      i) разпръскване на твърди оборски торове и торови течности само в съответствие с предвидимите потребности на торените култури или пасища от азот и фосфор, като се вземат предвид също така наличното съдържание на хранителни вещества в почвата и хранителните вещества от други изкуствени торове;

      ii) неразпръскване на твърди оборски торове и торови течности, когато подлежащата на торене земя е напоена с вода, наводнена, замръзнала или покрита със сняг;

([1]) Решение 2012/10, ECE/EB.AIR/113/Add 1.

▼B

iii) разпръскване на торови течности върху пасища чрез влачещ се по земята маркуч или ботуш или чрез плитко или дълбоко впръскване;

iv) разпръскване на твърди оборски торове и торови течности върху обработваема земя, които се поемат от почвата в срок от четири часа след разпръскването;

б) намаляване на емисиите от съхранението на оборски тор извън оборите за животните, като се използват следните подходи:

i) за хранилища за торова течност, построени след 1 януари 2022 г., използване на нискоемисионни системи или техники за съхранение, за които е доказано, че намаляват емисиите на амоняк най-малко с 60 % в сравнение с референтния метод, описан в Ръководството за амоняка, а за съществуващи хранилища за торова течност — най-малко с 40 %;

ii) покриване на хранилищата за твърд оборски тор;

iii) гарантиране, че селските стопанства разполагат с достатъчен капацитет за съхранение на оборски тор, за да разпръскват тора само през подходящите периоди за растежа на културите:

в) намаляване на емисиите от оборите за животни, като се използват системи, за които е доказано, че намаляват емисиите на амоняк най-малко с 20 % в сравнение с референтния метод, описан в Ръководството за амоняка;

г) намаляване на емисиите от оборския тор, като се използват стратегии за нископротеиново хранене, за които е доказано, че намаляват емисиите на амоняк най-малко с 10 % в сравнение с референтния метод, описан в Ръководството за амоняка.

Б. Мерки за намаляване на емисиите на фини прахови частици и сажди

1. Без да се засяга приложение II относно кръстосаното съответствие към Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), държавите членки могат да забранят изгарянето на открито на остатъци и отпадъци от селскостопанската реколта, както и на горски остатъци.

Държавите членки следят за спазването на всяка забрана, въведена в съответствие първа алинея, и осигуряват прилагането ѝ. Изключенията от такава забрана се ограничават до превантивни програми за избягване на безконтролното разпространение на опустошителни пожари, за борба с вредителите или за опазване на биологичното разнообразие.

2. Държавите членки могат да установят национални препоръчителни правила за добра земеделска практика за правилното управление на остатъците от реколтата въз основа на следните подходи:

а) подобряване на структурата на почвата чрез внасяне в нея на остатъците от реколтата;

б) подобрени техники за внасяне на остатъците от реколтата;

в) алтернативно използване на остатъците от реколтата;

г) повишаване на съдържанието на хранителни вещества и подобряване на структурата на почвата чрез внасяне на тор съобразно потребностите за оптимален растеж на растенията, като по този начин се избягва прегарянето на тора (оборски тор, дебела постелка от слама).

([1]) Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 549).

▼B

В. Предотвратяване на въздействието върху малки стопанства

При предприемането на мерки, изложени в раздели А и Б, държавите членки гарантират, че изцяло вземат предвид въздействието върху малките стопанства и микростопанствата.

Държавите членки могат например да освободят малките стопанства и микростопанствата от тези мерки, когато това е възможно и уместно с оглед на приложимите задължения за намаляване.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

МЕТОДОЛОГИИ ЗА ПОДГОТОВКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА НАЦИОНАЛНИТЕ ИНВЕНТАРИЗАЦИИ И ПРОГНОЗИ ЗА ЕМИСИИТЕ, ИНФОРМАЦИОННИТЕ ДОКЛАДИ ЗА ИНВЕНТАРИЗАЦИЯТА И КОРИГИРАНИТЕ НАЦИОНАЛНИ ИНВЕНТАРИЗАЦИИ НА ЕМИСИИТЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕНОВЕ 5 И 8

За посочените в приложение I замърсители държавите членки изготвят национални инвентаризации на емисиите, коригирани национални инвентаризации на емисиите, когато е приложимо, национални прогнози за емисиите, национални инвентаризации за териториалното разпределение на емисиите, инвентаризации за емисиите от големи точкови източници и информационни доклади за инвентаризацията, като използват методологиите, приети от договарящите страни по КТЗВДР (наричани по-долу „Ръководство EMEP“), и се приканват да използват посоченото там Ръководство EMEP/EEA за инвентаризации на емисиите на замърсители на въздуха (наричано по-долу „Ръководство EMEP/EEA“). Освен това в съответствие със същите ръководства се подготвя допълнителна информация, по-специално данни за дейността, необходими за оценяване на националните инвентаризации и прогнози за емисиите.

Използването Ръководството EMEP не засяга допълнителните правила, посочени в настоящото приложение, нито изискванията относно номенклатурата за докладване, динамичните редове и датите за докладване, посочени в приложение I.

ЧАСТ 1

Национални годишни инвентаризации на емисиите

1. Националните инвентаризации на емисиите трябва да бъдат прозрачни, съгласувани, сравними, пълни и точни.

2. Емисиите от установените ключови категории се изчисляват в съответствие с методологиите, определени в Ръководството EMEP/EEA, като се цели използването на метод на равнище 2 или по-високо (т.е. по-подробно).

   Държавите членки могат да използват други научно обосновани и съвместими методологии за извършването на националните инвентаризации на емисиите, когато с тези методологиите получават по-точни оценки отколкото по стандартните методологии, установени в Ръководството EMEP/EEA.

3. По отношение на емисиите от транспорта, държавите членки изчисляват и докладват емисиите в съответствие с националните енергийни баланси, докладвани на Евростат.

4. Емисиите от автомобилния транспорт се изчисляват и докладват на базата на количествата продадени горива ([1]) в съответната държава членка. Освен това държавите членки могат допълнително да докладват и емисиите от автомобилния транспорт, изчислени на базата на използваните горива или пробега в километри в съответната държава членка.

5. Държавите членки докладват своите годишни национални емисии, изразени в приложимата мерна единица, посочена в съответния образец в номенклатурата за докладване (NFR) по КТЗВДР.

ЧАСТ 2

Национални прогнози за емисиите

1. Националните прогнози за емисиите трябва да са прозрачни, съгласувани, сравними, пълни и точни, а докладваната информация да включва най-малко следното:

([1]) Държавите членки, които имат възможност да използват общото количество на националните емисии, изчислено на базата на използваните горива, като основа за преценка на спазването на изискванията съгласно КТЗВДР, могат да запазят тази възможност с цел осигуряване на съгласуваност между международното право и правото на Съюза.

▼B

а) ясно посочване на приетите и планираните политики и мерки, които са отразени в прогнозите;

б) когато е целесъобразно, резултатите от анализа на чувствителността, направен за прогнозите;

в) описание на методологиите, моделите и основните допускания, както и на главните параметри на входа и на изхода.

▼M1

2. Прогнозите за емисиите се преценяват и докладват по категории източници по NFR. Когато това не е възможно поради липса на достатъчно подробни данни, в информационния доклад за инвентаризацията се включва обосновка за докладването в по-обобщена степен. Държавите членки предоставят за всеки замърсител прогноза „при взети мерки“ (т.е. приети мерки) и, ако е приложимо, прогноза „при взети допълнителни мерки“ (т.е. планирани мерки) в съответствие с насоките, установени в Ръководството EMEP/EEA.

▼B

3. Националните прогнози за емисиите са в съответствие с националните годишни инвентаризации на емисиите за година x-3 и с прогнозите, докладвани съгласно Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

ЧАСТ 3

Информационен доклад за инвентаризацията

Информационните доклади за инвентаризацията се изготвят в съответствие с Ръководството EMEP, като се използва съдържащият се в него образец за такива доклади. Докладът включва най-малко следната информация:

а) описания, позовавания и източници на информация относно конкретните методологии, допускания, емисионни фактори и данни за активността, както и обосновка на техния избор;

б) описание на ключовите национални категории на източници на емисии;

в) информация за съществуващите неопределености, осигуряването и контрола на качеството;

г) описание на институционалната процедура за извършването на инвентаризацията;

д) преизчисляване и планирани подобрения;

е) ако е приложимо — информация относно използването на възможностите за гъвкавост, предвидени в член 5, параграфи 1, 2, 3 и 4;

ж) ако е приложимо, информация за причините за отклонение от курса за намаляване, определен в съответствие с член 4, параграф 2, както и мерките за връщане към курса;

з) резюме.

ЧАСТ 4

Корекция на националните инвентаризации на емисиите

1. Държава членка, която предлага корекция на своята национална инвентаризация на емисиите в съответствие с член 5, параграф 1, включва в своето предложение до Комисията най-малко следната документация в негова подкрепа:

а) доказателство, че съответното(те) национално(ни) задължение(я) за намаляване на емисиите е/са завишено(и);

([1]) Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно механизъм за мониторинг и докладване на емисиите на парникови газове и за докладване на друга информация, свързана с изменението на климата, на национално равнище и на равнището на Съюза и отмяна на Решение № 280/2004/ЕО (ОВ L 165, 18.6.2013 г., стр. 13).

▼B

б) доказателство за степента, в която корекцията на инвентаризацията на емисиите намалява завишението и допринася за спазването на съответното(те) национално(ни) задължение(я) за намаляване на емисиите;

в) оценка на това дали и кога са очаква да бъде(ат) изпълнено(и) съответното(те) национално(ни) задължение(я) за намаляване на емисиите въз основа на националните прогнози за емисиите без корекцията;

г) доказателство, че корекцията е в съответствие с едно или няколко от посочените по-долу три обстоятелства. Може да се направи позоваване, ако е уместно, на съответни предишни корекции:

i) в случай на нови категории източници на емисии:

— доказателство, че новата категория източници на емисии е призната в научната литература и/или Ръководството EMEP/EEA;

— доказателство, че тази категория източници не е била включена в съответната предишна национална инвентаризация на емисиите по времето, когато е било установено задължението за намаляване на емисиите;

— доказателство, че емисиите от новата категория източници допринасят за невъзможността на държавата членка да изпълни своите задължения за намаляване на емисиите, подкрепено от подробно описание на методологията, данните и емисионните фактори, използвани за достигане до това заключение;

ii) в случай на значителни различия в емисионните фактори, използвани за определяне на емисиите от конкретни категории източници:

— описание на първоначалните емисионни фактори, включително подробности за научното основание за установяването на емисионния фактор;

— доказателство, че при тогавашното определяне на намалението на емисиите са били използвани първоначалните емисионни фактори;

— описание на актуализираните емисионни фактори, включително подробности за научното основание за установяването на емисионния фактор;

— сравнение между оценките за емисиите по първоначалните и по актуализираните емисионни фактори, което да доказва, че промяната в емисионните фактори допринася за невъзможността на държавата членка да изпълни своите задължения за намаляване на емисиите;

— обосновката на решението относно това дали промените в емисионните фактори са значителни;

iii) в случай на значителни различия в методологиите, използвани за определяне на емисиите от конкретни категории източници:

— описание на използваната първоначална методология, включително подробна информация за научното основание за установяването на емисионния фактор;

— доказателство, че при тогавашното определяне на намалението на емисиите е била използвана първоначалната методология;

— описание на актуализираната методология, включително подробности за научното основание или използвания научен източник за нейното установяване;

▼B

— сравнение между оценките за емисиите по първоначалната и по актуализираната методология, което да доказва, че промяната в методологията допринася за невъзможността на държавата членка да изпълни своите задължения за намаляване на емисиите;

— обосновката на решението относно това дали промяната в методологията е значителна.

2. Държавите членки могат да представят една и съща информация в подкрепа на предложенията си в рамките на процедури за корекция въз основа на сходни предпоставки, при условие че всяка държава членка представи необходимата характерна за нея информация съгласно параграф 1.

3. Държавите членки преизчисляват коригираните емисии, за да гарантират съгласуваност, доколкото е възможно, на динамичните редове за всяка година, за която се прилага(т) корекцията(ите).

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ V

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА МОНИТОРИНГ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА НА ЗАМЪРСЯВАНЕТО НА ВЪЗДУХА СЪГЛАСНО ЧЛЕН 9

а) За сладководни екосистеми: установяване на размера на биологичните вреди, включително чувствителни рецептори (микро- и макрофити и диатомеи), и загубата на рибни запаси или на безгръбначни:

ключовият показател способност за неутрализиране на киселини (ANC) и помощните показатели киселинност (pH), разтворен сулфат (SO_4), нитрат (NO_3) и разтворен органичен въглерод:

честота на вземане на пробите: от ежегодно (за езера — по време на есенното вертикално размесване на водните пластове) до ежемесечно (за течащи води).

б) За сухоземни екосистеми: оценка на киселинността на почвата, загубите на хранителни вещества в почвата, азотното съдържание и баланс, както и загубата на биологично разнообразие:

i) ключовият показател киселинност на почвата: обменни фракции на основни катиони (наситеност с бази) и обменен алуминий в почвата:

честота на вземане на пробите: на всеки десет години;

помощни показатели: pH, сулфат, нитрат, основни катиони, концентрации на алуминий в почвен разтвор:

честота на вземане на пробите: всяка година (когато е подходящо);

ii) ключовият показател просмукване на нитрати в почвата ($NO_{3,leach}$):

честота на вземане на пробите: всяка година;

iii) ключовият показател съотношение въглерод/азот (C/N) и помощният показател общо съдържание на азот в почвата (N_{tot}):

честота на вземане на пробите: на всеки десет години;

iv) ключовият показател хранителен баланс в листата (N/P, N/K, N/Mg):

честота на вземане на пробите: на всеки четири години.

в) За сухоземни екосистеми: оценка на вредата от озона за растежа на растителността и за биологичното разнообразие;

i) ключовият показател растеж на растителността и увреждания на листата и помощният показател въглероден поток (C_{flux}):

честота на вземане на пробите: всяка година;

ii) ключовият показател превишаване на основани на потока критични нива:

честота на вземане на пробите: всяка година през растежния период.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Директива 2001/81/ЕО	Настоящата директива
Член 1	Член 1
Член 2, първа алинея и втора алинея, букви в), г) и д)	Член 2
Член 3, буква д)	Член 3, точка 1
—	Член 3, точки 2, 3, 4, 5, 8, 9, 12 и 13
Член 3, буква и)	Член 3, точка 6
Член 3, буква к)	Член 3, точка 7
Член 3, буква з)	Член 3, точка 10
Член 3, буква ж)	Член 3, точка 11
Член 4	Член 4, параграфи 1 и 2
Член 2, втора алинея, букви а) и б)	Член 4, параграф 3
—	Член 5
Член 6, параграф 1	Член 6, параграф 1
Член 6, параграф 2	Член 6, параграфи 2 и 5 — 10
Член 6, параграф 3	Член 6, параграфи 3 и 4
—	Член 7
Член 7, параграф 1	Член 8, параграф 1, първа алинея
—	Член 8, параграф 1, втора алинея и параграфи 2 — 4
Член 7, параграф 2	Член 8, параграф 5
Член 7, параграф 3	Член 8, параграф 6
Член 7, параграф 4	Член 8, параграф 7
—	Член 9
Член 8, параграф 2	Член 10, параграф 1
Член 8, параграф 1	Член 10, параграф 2
—	Член 10, параграфи 3 и 4
Член 9	Член 11
—	Член 12
Член 10	Член 13
Член 6, параграф 4	Член 14, параграф 1

▼B

Директива 2001/81/ЕО	Настоящата директива
Член 7, параграф 3 и член 8, параграф 3	Член 14, параграфи 2 и 3
Член 11	Член 15
Член 13, параграф 3	Член 16
Член 13, параграфи 1 и 2	Член 17
Член 14	Член 18
—	Член 19
Член 15	Член 20
—	Член 21
Член 16	Член 22
Член 17	Член 23
Член 8, параграф 1 и приложение III	Приложение I
Приложение I	Приложение II
—	Приложения III, V и VI
Приложение III	Приложение IV

▼B

Декларация на Комисията относно наблюдението на емисиите на метан

Комисията счита, че във връзка с качеството на въздуха са налице сериозни аргументи за поддържане на наблюдението на измененията при емисиите на метан в държавите членки, с цел намаляване на концентрациите на озон в ЕС и за насърчаване намаляването на емисиите на метан в международен план.

Комисията потвърждава, че въз основа на отчетените данни за националните емисии тя възнамерява да оцени допълнително въздействието на емисиите на метан за постигането на целите, посочени в член 1, параграф 2 от Директивата за НТЕ, и ще разгледа мерки за намаляване на посочените емисии, като при необходимост ще представи законодателно предложение за тази цел. В своята оценка Комисията ще вземе под внимание редица текущи проучвания в това направление, които следва да бъдат завършени през 2017 г., както и измененията в тази област в международен план.